

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและ ของชาติและจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงสร้างความภาคภูมิใจ และ ศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทยสามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และ ธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคน ไทยให้เหมาะสมได้ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่นจึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูล ด้านศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้าน เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สารบัญ

- บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
- บทที่ ๒ ฐานข้อมูลด้านศาสนา
- บทที่ ๓ ประเพณีท้องถิ่น
- บทที่ ๔ ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองอันจะนำไปสู่ การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆต่อไป

๑.๒ ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ซึ่งเรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ ท้องถิ่น

๑.๓ ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

- ๑.ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
- ๒.สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย
- ๓.สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม
๔. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน
๕. ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

๑.๔ ลักษณะของภูมิปัญญาไทย ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

- ๑.ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องใช้ความรู้(Knowledge) ทักษะ(Skill) ความเชื่อ(Belief) และ พฤติกรรม (Behavior)
๒. ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนคนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคน กับสิ่งเหนือธรรมชาติ
๓. ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิต
๔. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้เพื่อคงความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคม
๕. ภูมิปัญญา เป็นแกนหลัก หรือกระบวนทัศน์ในการมองชีวิต เป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
๖. ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะหรือมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
๗. ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับสมดุลในพัฒนาการทางสังคมตลอดเวลา ขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย

๑.๕ การกำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญา ไทยไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม หมายถึง การผสมผสานการเกษตรและเทคโนโลยีโดยพัฒนาบน พื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม รวมทั้งความสามารถในกาแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ภูมิปัญญาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้ ดั้งเดิมเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. ภูมิปัญญาด้านการจัดการ สวัสดิการและธุรกิจชุมชน หมายถึง การใช้คุณธรรมและจริยธรรมใน ด้านการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

๔. ภูมิปัญญาด้านการรักษาโรคและการป้องกัน หมายถึง การสืบทอดความรู้ดั้งเดิม และการ ประยุกต์ใช้ความเชื่อท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพอนามัย

๕. ภูมิปัญญาด้านการผลิตและการบริโภค หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปและการ ผลิตเพื่อการบริโภคอย่างผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการ ประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ดังนี้

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปลูกสัตว์/การประมง/การป่าไม้เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตเช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ. งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบ หลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของจำนวนมากเพื่อการค้าและรวมถึงงานด้านการบริการเช่น การ ทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป,การแปรรูปสิ่งต่างๆจากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย ,การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า , การสืบทอดแม่บ้านน้ำ ,การทำแนวปะการังเทียม ,การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม , ประติมากรรม,นาฏศิลป์,ดนตรี,ทัศนศิลป์,คีตศิลป์,การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

๘. ด้านอื่นๆเช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณีพิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๑.๖ ประเภทของภูมิปัญญาไทย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการแบ่งสาขาหรือประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้๑๑ สาขา ดังนี้

๑.สาขาเกษตรกรรม

๒.สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

๓.สาขาการแพทย์แผนไทย

๔.สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

๖.สาขาสวัสดิการ

๗.สาขาศิลปกรรม

๘.สาขาการจัดการองค์กร

๙.สาขาภาษาและวรรณกรรม

๑๐.สาขาศาสนาและประเพณี

๑๑.สาขาการศึกษา

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกระทรวงวัฒนธรรม แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๗ ประเภท ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านการเกษตร

๒. ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ

๓. ภูมิปัญญาด้านศาสนาคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมความเชื่อ

๔. ภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาหมู่บ้าน

๕. ภูมิปัญญาด้านศิลปะ

๖. ภูมิปัญญาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

๗. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

บทที่ ๒ ฐานข้อมูลด้านศาสนา

๑. วัดป่าสันติวนาราม	บ้านหนองไฮ	หมู่ที่ ๓
๒. วัดอัมพวนาราม	บ้านห้วยแคน	หมู่ที่ ๔
๓. วัดสว่างน้ำใส	บ้านวังยาว	หมู่ที่ ๕
๔. วัดสว่างโนนงาม	บ้านหนองซี้เหิน	หมู่ที่ ๖
๕. วัดป่าเจริญธรรม	บ้านหนองซี้เหิน	หมู่ที่ ๖
๖. วัดบ้านห้างข้าว	บ้านห้างข้าว	หมู่ที่ ๗
๗. วัดวิสุทธิการาม	บ้านหนองน้ำขุ่นเหนือ	หมู่ที่ ๘
๘. วัดศรีบุญเรือง	บ้านหนองน้ำขุ่นใต้	หมู่ที่ ๙
๙. วัดเทพาราม	บ้านหนองแวง	หมู่ที่ ๑๐
๑๐. วัดนารานิवास	บ้านหนองไฮ	หมู่ที่ ๑๑
๑๑. วัดเทพนิมิต	บ้านหนองแวงน้อย	หมู่ที่ ๑๒
๑๒. วัดป่าสามัคคีธรรม	บ้านหนองทุ่ม	หมู่ที่ ๑๓
๑๓. วัดอัมพาราม	บ้านกุดหลง	หมู่ที่ ๑๔
๑๔. วัดแก้วกู่ชัยมงคล	บ้านดอนกู่	หมู่ที่ ๑๕

วัดสว่างน้ำใส

วัดสว่างโนนงาม

วัดแก้วคู่ชัยมงคล

บทที่ ๓ ประเพณีท้องถิ่น

ประเพณีสงกรานต์

ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีของไทยมาแต่โบราณ มีหลักฐานปรากฏมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งถือเป็นประเพณีอันดีงามมาช้านาน และสิ่งที่นิยมกระทำกันมากก็คือ การรดน้ำดำหัวขอพรจากผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ อันเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบุคคล และสืบทอดประเพณีที่ดีงาม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมอันดีงามของไทยซึ่งถือว่าผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่สถาบันครอบครัวและสังคมให้ความเคารพนับถือ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์สูง เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความสามารถ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และผู้กำจุนจิตใจให้แก่บุคคลในครอบครัว

ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีวันลอยกระทง เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและชุมชน สัมคมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ทำให้ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่ดึงดูดของไทยที่ได้สืบทอดกันมาจนเป็นประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติที่โดดเด่นและเป็นประเพณีที่ชาวไทยได้แสดงความกตัญญูต่อแม่น้ำคงคา จักรักษาแม่น้ำ ลำคลองให้สะอาดเพื่อลูกหลานได้กินได้ใช้ตลอดไป

วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

เข้าวัดฟังธรรมเทศกาลวันเข้าพรรษา

ประเพณีเทศกาลว่าวบุญกุ่มข้าวฮ่อโนนศิลา

บทที่ ๔ ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการในการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยท้องถิ่นมีฐานข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นฐานของการสร้างทุนทางสังคมของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ท้องถิ่น

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิด โดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการ ดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

๒. ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๒.๑ ด้านเกษตรกรรม คือ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา ทำสวน ทำไร่ ปลูกผัก ปลูกผลไม้ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม

รายชื่อผู้ลงทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน ปี ๒๕๖๖

ลำดับที่	รายชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน
๑	นายสุภาพ ดินเมืองชน	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๒	นางสมบุรณ์ สร้อยอ้ว	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๓	นายถรรณชัย พินทะเนาว์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๔	นางสาวอรัญญา สุเตนนันต์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ความเป็นอยู่
๕	นายบัญญัติ โคกแก่น	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแปรรูปและผลิตภัณฑ์
๖	นายประธง หวานเพลิน	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแมลงเศรษฐกิจ
๗	นางทองเทียม ศรีนาง	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแปรรูปและผลิตภัณฑ์
๘	นางวรรณทอง สกุลพิมพ์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปศุสัตว์เลี้ยงสัตว์
๙	นางจำลอง สีเหนียง	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๐	นายทองดี ขุนทอง	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๑	นายอภิชัย สุดโต	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๒	นายแสง ชาดะ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๓	นายประยงค์ ชมภูน้อย	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร
๑๔	นายปลัด บุญดำ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ความเป็นอยู่
๑๕	นายสมพงษ์ อันพิมพ์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร
๑๖	นายสังวาลย์ สุนันท์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ความเป็นอยู่
๑๗	นางนกขมื่น บุตตะ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปศุสัตว์
๑๘	นางทองสุข เข็นตัว	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๙	นายกำป็น สันพิส	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๒๐	นายวิชัย วิเสส	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๒๑	นางจันทร์ เป้น้อย	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน

๒๒	นางโสรยา บุญสิงห์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
ลำดับที่	รายชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน
๒๓	นางกัญหา ชมจิตร	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
๒๔	คุณยายสำราญ ดอกเข็ม	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร
๒๕	นายธิตกร คุณสิงห์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
๒๖	นายประดิษฐ์ สุดไธ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ความเป็นอยู่

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๑ ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม

ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านเกษตรไร่นาสวนผสม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านหนองน้ำชุ่มเหนือ หมู่ที่ ๑๖

ประวัติ

นางจันทร์ แพน้อย บ้านเลขที่ ๒๑/๑ บ้านหนองน้ำชุ่มเหนือ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

ประกอบอาชีพ เกษตรกร

สาเหตุที่มาทำเกษตรผสมผสาน เนื่องจากมีพื้นที่น้อย และการทำงานได้ผลผลิตไม่คุ้มค่า ลงทุนเยอะแต่ไม่ประสบความสำเร็จ รายได้ไม่พอกำไรจ่าย จึงหันมาทำเกษตรผสมผสาน เลี้ยงปลา ปลุกผักสวนครัว ปลุกสวนครัวไว้กินเอง แต่พอทำไปทำมามีผลผลิตเยอะ ก็นำไปขายเป็นรายได้และเป็นอาชีพหลักของครอบครัว มีการทำน้ำหมักชีวภาพใช้เองในสวนเกษตร จนทำให้ปลอดหนี้และมีรายได้ใช้จ่ายในครอบครัว

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๒. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม

ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านเกษตรไร่นาสวนผสม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านหนองขี้เหิน หมู่ที่ ๖

ประวัติ

นางโสรยา บุญสิงห์ บ้านเลขที่ ๔๖/๑ บ้านหนองขี้เหิน หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านหัน อำเภอนोनศิลา จังหวัดขอนแก่น

ประกอบอาชีพ เกษตรกร

สาเหตุที่มาทำเกษตรผสมผสาน เนื่องจากการปลูกอ้อยปลูกมัน ลงทุนเยอะแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ รายได้ไม่พอค่าใช้จ่าย จึงหันมาทำเกษตรผสมผสาน เลี้ยงวัวขุน ปลูกผักสวนครัว ปลูกผักทอง ปลูกแตงไทย เป็นรายได้ของครอบครัว จนทำให้ปลอดหนี้และมีรายได้ใช้จ่ายในครอบครัว

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๓. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปกรรม

ปราชญ์ชาวบ้าน การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๑๐

ประวัติ

นางกัญญา ชมจิตร บ้านเลขที่ ๕๘ บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น
ประกอบอาชีพ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
สาเหตุที่มาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เนื่องจากการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม สามารถนำไปแปรรูปไหมดิบ และผ้าไหม
นำไปจำหน่าย สร้างรายได้ให้กับครอบครัว

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม

ปราชญ์ชาวบ้าน การทำไม้กวาดก้านมะพร้าว
ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๑๐

ประวัติ

คุณยายสำราญ ดอกเข็ม บ้านเลขที่ ๑ บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

ประกอบอาชีพ ทำไม้กวาดก้านมะพร้าว

สาเหตุที่ทำไม้กวาดก้านมะพร้าว เนื่องจากที่บ้านคุณยายมีต้นมะพร้าวอยู่หลายต้น คุณยายจึงคิดหาวิธีใช้ประโยชน์จากมะพร้าว ขายมะพร้าว และการเอาก้านมะพร้าวมาทำไม้กวาดใช้เองที่บ้าน เนื่องจากมีเยอะจึงทำไปเรื่อยๆจนการเป็นรายได้เสริมของคุณยาย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอนोनศิลา จังหวัดขอนแก่น

๕. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสิ่งแวดล้อม

ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการปลูกป่า

ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านหนองขี้เหิน หมู่ที่ ๖

ประวัติ

นายธิตกร คุณสิงห์ บ้านหนองขี้เหิน หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านหัน อำเภอนोनศิลา
จังหวัดขอนแก่น

ประกอบอาชีพ ผู้ใหญ่บ้าน ม.๖

สาเหตุที่ปลูกป่า เนื่องจากมีพื้นที่ว่างเปล่า ไม่ได้ทำอะไร จึงหาต้นไม้มาปลูก เป็นต้นไม้ดอก ไม้ผล ไม้
เศรษฐกิจ และปลูกตามที่สาธารณะประโยชน์ด้วย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๖. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม

ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านเกษตรไร่นาสวนผสม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านวังยาวสามัคคี หมู่ที่ ๕

ประวัติ

นายประดิษฐ์ สุดโต เกษตรกรดีเด่นสาขาเกษตรไร่นาสวนผสม ระดับอำเภอโนนศิลา ปี ๒๕๖๒ และเป็นผู้เข้าประกวดเกษตรกรดีเด่นสาขาไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด ปี ๒๕๖๒

นายประดิษฐ์ สุดโต เกิดวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๕

ประกอบอาชีพ เกษตรกร

สาเหตุที่มาทำเกษตรผสมผสาน เนื่องจากทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลังมานาน ลงทุนเยอะแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ก่อให้เกิดหนี้ จึงหันมาทำเกษตรผสมผสาน เลี้ยงปลา ปลุกผักสวนครัว ปลุกผักหวานป่า บริหารจัดการในพื้นที่ ๑๐ ไร่ได้อย่างลงตัว มีการทำน้ำหมักชีวภาพใช้เองในสวนเกษตร จนทำให้ปลอดหนี้และมีรายได้ใช้จ่ายในครอบครัว

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

๗. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านจิตรกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัดสว่างน้ำใส บ้านวังยาวสามัคคี หมู่ที่ ๕

พระมหาเจดีย์พุทธมงคล

ที่อยู่ : วัดสว่างน้ำใส เลขที่ ๒๑๘ หมู่ที่ ๕

บ้านวังยาว ตำบลบ้านหัน

อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๑๐

เบอร์โทรศัพท์/โทรสาร : ๐๘๒ ๙๘๙ ๙๐๘๐

อีเมล : nampu๒you@gmail.com

facebook : www.facebook.com/WatSawangNamsai/

Line ID : pete๒peace

